

Мукачівський державний університет
Кафедра психології
Малопольський державний університет імені Вітольда Пілецького в Освенцімі
Університет прикладних наук в м. Ельблонг
Пряшівський університет
Волинський національний університет ім. Лесі Українки

Становлення особистості: персоногенетичний контекст

Збірник тез доповідей

III Міжнародної науково-практичної конференції

Україна, Мукачево 23-24 квітня 2025 р.

УДК 159.923.2:159.922(043.2)

*Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет Науково-технічною радою
Мукачівського державного університету (Протокол № 3 від 23.05.2025 р.)*

C11

Становлення особистості: персоногенетичний контекст: збірник тез доповідей III Міжнародної науково-практичної конференції, 23-24 квітня 2025р., м. Мукачево / ред. кол. Л. І. Капітан (гол. ред.) та ін. Мукачево: Вид-во МДУ, 2025. 157 с.

Редакційна колегія:

Капітан Л. І. – д. істор. н., професор (голова); Туріс І. Ю. – к. філол. н., доцент;
Корнієнко І. О. – д. психол. н., професор; Щербан Т.Д. – д. психол. н., професор; Брецько
І. І. – к. психолог. н., доцент; Воронова О. Ю. – к. психолог. н., доцент.

Становлення особистості: персоногенетичний контекст: збірник тез доповідей 23-24 квітня 2025 р.

4. Ковальчук О. Гендерні аспекти конфліктної поведінки в організаціях. *Вісник психології та соціальної роботи*. 2021. № 3. С. 25–30.
5. Гончарук С. Вплив гендерних ролей на поведінку в конфліктних ситуаціях. *Гендерні дослідження*. 2019. № 2. С. 45–50.
6. Матковська К. Гендерні особливості перебігу кризи середини життя. *Актуальні проблеми психології в закладах освіти*. 2023. Т. 13. С. 69–76.
7. Грабовська І. Гендерні виклики у сучасному українському соціумі в контексті конфліктизаційної проблематики. *Молодий вчений*. 2019. № 5 (69). С. 72–77.
8. Мельник В. Психологічні аспекти конфліктної поведінки в сім'ї: гендерний підхід. *Сімейна психологія*. 2021. № 3. С. 50–55.
9. Мельнічук А. А. Вплив темпераменту на поведінку особистості в конфліктній ситуації з урахуванням гендерного аспекту. *Матеріали 79-ї звітної студентської наукової конференції*. Одеса: ОНУ ім. І. І. Мечникова, 2023. С. 143–147.

УДК 37.091.12:159-051:159.98:159.964.22(043.2)

ІРИНА БРЕЦКО

кандидат психологічних наук, доцент
завідувач кафедри психології
Мукачівський державний університет

ВАСИЛЬ ДУФИНЕЦЬ

доктор мед. н., професор, доцент
кафедри психології
Мукачівський державний університет

ЗАВАДЯК О.В.

здобувачка 5 курсу, групи П-5 з
спеціальності 053 «Психологія»
Мукачівський державний університет

ОСОБЛИВОСТІ ПСИХОКОРЕКЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПСИХОЛОГА

Класичні засади глибинної психокорекції, зокрема її багатогранна феноменологія, різноконцептуальна теорія і багатюща практика розкритті у відомому й чи не найпопулярнішому серед вітчизняних психологів навчальному посібнику Т.С. Яценко.

На думку Франкла В., людина, яка втратила розуміння доцільності свого існування повинна запрацювати в пошуках справжнього сенсу буття, щоб завдяки трансцендентному від абстрагуванню досягнути нові смисли свого теперішнього життя. Очевидно, якраз у цьому полягає своєрідна сутність як психотерапевтичної сили логотерапії, так і її корекційно-оптимізуєчий сенс[1].

Розширені інформаційні пласти зосереджені Кузіковою С.Б. в основах психокорекції, зокрема нарівні навчального посібника розкрито всі основні культивовані й застосовувані психологічні підходи, погляди і концепції щодо корекційного втручання у психосвіт особистості, яка має різноманітні проблеми травмуючого або й девіантного походження і характеру [2].

В іншому дослідженні Кузікова С.Б. розкриває психологічну специфіку теорії та практики вікової психокорекції, зробивши акцент на особливостях врахування онтогенетичного дозрівання людини та її соціального самоствердження й самореалізації. Застосування психокорекційних впливів повинно бути витримане в традиціях гуманізму і професіоналізму та з дотриманням кодексу й етики проведення досліджень та надання психокорекційної допомоги, особливо для дітей, людей літнього віку, осіб з

Становлення особистості: персоногенетичний контекст: збірник тез доповідей 23-24 квітня 2025 р.

психофізичними вадами розвитку тощо [2].

Васьківська С.В. розкриває ключові основи психологічного консультування, розглядаючи як класичні підходи й технології до корекції індивідуального життєвого шляху, спотвореного девіаціями й адикціями, так і найновіші бачення перебігу й результативності корекційного впливу на людину. Нею охоплено різні інформаційні пласти психокорекційного плану, розкрито конкретні прийоми, способи і засоби такого важливого реабілітаційного впливу на особистісні, що має проблеми в розвитку, а також подано систему методів для задіяння в ситуаціях термінового психокорекційного втручання для вирішення важливих проблем і кризово-конфліктних ситуацій серед сучасної молоді [3].

Цікаві теоретичні й методичні ракурси щодо психокорекції особистості, зокрема застосування сучасних різноманітних інноваційних підходів у поєднанні з класичними доробками презентовані у праці Андрушко Я.С. Психокорекція розглядається як синтез потужного інструментарію, завдяки якому можна допомогти людині подолати вплив і наслідки різнопланових адикцій і девіацій [4].

Актуальним і цікавим аспектом надання психокорекційної допомоги є праця Вайтгед Л., присвячена тому, як можна і потрібно подолати типові і специфічні розлади харчової поведінки людини. Подано психотехніки роботи з причинами і наслідками негативного впливу нервово-психічної анорексії, булімії та інших комплексів, які істотно ускладнюють розвиток дітей різного віку, особливо дівчаток підліткового віку та юнок. Оптимізація рецепції власної зовнішності через регулювання харчової поведінки пропонується як прогресивний і результативний шлях набуття справжньої та повномірної ідентичності, глобального усвідомлення себе у світі й інтимно-особистісного самоусвідомлення в різних ролях і статусах [5].

Психокорекційні технології сприяють інтенсивності позбавлення від імовірних комплексів, зумовлених з неадекватною та хибною самооцінкою, а отже і помилкової інтерпретації та засвоєння різних видів харчової адиктивності. Констатовано негативний вплив харчової залежності на соціальне й особистісне спілкування та життя, на появу негараздів у міжособистісній комунікації, дружбі, любові та інших вкрай важливих сферах життєдіяльності. [6].

У підручнику Миронової С.П. розкрито дуже складні і важливі підходи до застосування різних методик психокорекційної роботи з людьми, які мають порушення пізнавальної діяльності. На перетині різних галузей (тифлопсихології, сурдопсихології та ін.) дослідницею запропоновано диференційовані підходи до надання вкрай необхідної корекційної допомоги людям, які мають різнопланові порушення гностичної активності, власної сенсорно-перцептивної та когнітивної діяльності [7].

Осадько О. пише про тонкощі психозахисту людини, зокрема про специфіку того як треба «відбивати» психологічні атаки з метою психологічної безпеки власного Я. Подано техніки гнучкого реагування, опірної комунікації, активного задіяння копінг-тактик і копінг-стратегій у процесі емоційної або й психофізичної інвазії у психопростір людини [8].

Становлення особистості: персоногенетичний контекст: збірник тез доповідей 23-24 квітня 2025 р.

Ставицька С.О., Волошина В.В. у практикумі із соціальної психології пропонують студентам вищих навчальних закладів широке багатоманіття психокорекції кризових внутрішньо- і міжособистісних криз і конфліктів. Автори пропонують соціально-перцептивні техніки спілкування, які дають змогу істотно знизити напругу взаємин, оптимізувати партнерське спілкування, а отже й нейтралізувати латентні або явні прояви конфліктності[9].

Література:

1. Франкл В. Людина в пошуках справжнього сенсу. Харків: «Клуб сімейного дозвілля», 2016. 160 с.
2. Кузікова С. Б. Теорія і практика вікової психокорекції: навчальний посібник. 2-е вид., стереотип. Суми: «Університетська книга», 2008. 384 с.
3. Васьківська С. В. Основи психологічного консультування: підручник. 2-ге вид. Ніка-Центр, 2011. 424 с.
4. Андрушко Я. С. Психокорекція: навчально-методичний посібник. Львів: ЛьвДУВС, 2017. 212 с.
5. Вайтгед Л. Подолати розлади харчової поведінки; пер. з англ. І. Грицюк. Львів: Видавництво Українського католицького університету «Свічадо», 2014. 112 с.
6. Герман Дж. Психологічна травма та шлях до видужання: наслідки насильства – від знуцань у сім'ї до політичного терору / пер. з англ. О. Лизак, О. Наконечна, О. Шлапак. Львів: Видавництво Старого Лева, 2015. 416 с.
7. Миронова С. П. Методика корекційної роботи при порушеннях пізнавальної діяльності: підручник. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2014. 260 с.
8. Осадько О. Психологічні атаки: Як захищати себе у професійному спілкуванні. *Психолог.* 2011. Вип. 20. С. 8-25.
9. Ставицька С. О., Волошина В. В. Соціальна психологія: Практикум: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Київ: Каравела, 2013. 320 с.

УДК 159.9.019.4:316.62-021.462:316.36(043.2)

ПРИНА БРЕЦКО

кандидат психологічних наук, доцент
завідувач кафедри психології
Мукачівський державний університет

КАБАЦІЙ Н.В.

здобувачка 1 курсу, групи П-1м(з)
спеціальності 053 «Психологія»
Мукачівський державний університет

ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ СПІВЗАЛЕЖНОЇ ПОВЕДІНКИ У МОЛОДОМУ ШЛОБИ

Сучасні соціально-психологічні, економічні та політичні трансформації чинять суттєвий вплив на психоемоційний стан особистості, що перетворює ці чинники на актуальну проблему для суспільства. У цьому контексті вивчення феномену співзалежної поведінки набуває особливого значення, як з теоретичного, так і з прикладного погляду, оскільки співзалежність як психологічний стан може зумовлювати особистісну деградацію. Варто зауважити, що попри актуальність, проблема співзалежності недостатньо висвітлена в навчальній літературі з клінічної, вікової, сімейної та педагогічної

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>